

Izhaja v Trstu
vsako soboto opoldne.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Uredništvo in upravnništvo
ul. del Lavatoio št. 1, I.
TELEFON 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezne štev. se prodajajo po 6 vin.

Inserati se računajo na milimetre v širini ne kolone, in sicer po 8 vin. za vsaki mm. Za več nego 10kratno objavo pa po dogovoru.

Naročnina za celo leto K 4.—; za pol leta in za četrt leta razmerno.

Glasi „Narodne delavske organizacije“ v Trstu.

„Biegen oder — Brechen!“

Socijalni demokratje v naših deželah propagirajo vedno in vedno neizprosno, jut in dosleden boj proti vsakemu delojemalcu, naj si bo isti zasebnik občinska, delzelna ali državna uprava. Njih stališče je intrasigentno, radikalno do skrajne meje. Delodajalec je ob vladajočih zasebno-kapitalističnih razmerah naraven nasprotnik delojemalca. Interes gospodarja izključuje interes delarca. Vse prizadevanje v delovanju podjetnika je posvečeno k cilju, kako bo po izkoriščanju delavske moči izvelkel za se čim večji dobiček. Zasebni delodajalec je poguba delojemalca. Zato vlada med delodajalcem in delavcem, med kapitalom in delom večna napetost, večni boj. Izvajati iz tega dejanskega položaja skrajne konsekvence, izvrševati najstrožjo in brezobzirno kritiko delodajalčevega poslovanja, ohraniti vedno v delavčevem srcu čim večje sovraštvo in mrznjo do delodajalca, razširjati prepad med delodajalcem in delavcem, vzdrževati neomajeno zaupanje v sadove razrednega boja: to je življenska naloga naših soc. demokratov. V tem nastojanju socijalni demokratje ne poznajo parda: „Biegen oder — brechen“. (Upogniti ali streti): to je, na kratko povedano, stališče naših soc. demokratov, pa naj že v konkretnem slučaju koristi ali škoduje delavstvu!

Temu nasproti moramo konstatirati, da niso socijalni demokratje opustili prilike, obdolžiti nas izdajalstva delavskih interesov. Težka naloga bi bila, naštetiti vse one izraze, vse one epitete, s katerimi nas je počastila soc. demokratična stranka ob vsaki priliki, na shodih in v glasilih. Besede, kakor n. pr. „institucija izkoriščanja“, „tovarna krumirjev“, privesek buržoazije, gospodujoča stranka i. t. d. so bile in so še vedno na dnevnem redu.

In vse to zakaj? Ker ne zastopamo ono destruktivno in skrajno intransigentno stališče v razmerju med družbo delodajalcev in delojemalcev.

Ni tukaj mesta, da bi opovrgli ta očitanja in precizirali stališče, ki ga jemljemo glede odnošajev med kapitalom in delom in glede taktike, ki naj si jo ubremo pri reševanju problemov izvirajočih iz teh odnošajev. To se bo storilo o svojem času in na drugem mestu. Tukaj hočemo le še enkrat poudariti, da je življenje močnejše od vsake volje, da je odporna moč vladajočih gospodarskih razmer v sedanji družbi mnogo močnejša nego odporna moč onih, ki trpijo pod temi pojavi. Moramo pač, hočeš ali nečeš, računati z dejanskimi razmerami, z zgodovinskim tokom, ki se dajo sicer po-

speševati in retardirati, nikakor pa ugonobiti ali popolnoma zaustaviti. Pospeševati gospodarski razvoj, uveljaviti po vseh možnih principih gospodarske kolektivnosti, omogočiti tudi delavstvu udeležbo pri bleslovi kulturnih in gospodarskih pridobitev, oslabšati ubitačno moč in upliv kapitala v rokah zasebnega podjetništva, povzdigniti delavstvo v okvirju danih gospodarskih pogojev, pripomoči delavstvu do veljave že v sedanji družbi, to je naš smoter. Imeti pred očmi in računati z danimi razmerami in uravnati svoje delovanje po danem položaju, to je naša taktika.

Principijelni nasprotniki vsakemu oportunistu v politiki, smo včasih in sicer proti svoji volji tudi oportunisti. Temu se ni čuditi! Socijalno demokratična stranka na Nemškem, ki radi resnosti nastopa, brilantne organizacije in premišljenosti ukrepanja vsiljuje tudi najhujšemu nasprotniku spoštovanje, je plavala in plava posebno v zadnjih letih med intransigentnostjo narekovano ji po programu in med uvaževanjem obstoječih razmer moči, torej — oportunizmom. — Kdor to oporeka, ta ni prečital člankov Ed. Bernsteina, enega najizrazitejših individualitet sedanjega teoretičnega in praktičnega socializma. Če je pa temu res tako, potem se vsiljuje vprašanje, ali ni naša socijalna demokracija s svojim šovinističnim in mehaničnim izvajanjem razrednega boja, včasih delavstvu več škodovala nego koristila?

En primer naj zadostuje:

Minolo leto sem se nahajal v Pulju. Kakor mi je bilo znano, so soc. dem. v prejšnjih časih bili v Pulju precej močni, v puljskem okolišu in v arzenalu, in se jih je pri c. kr. mornarici precej uvaževalo. A čudom sem se začudil, ko sem se prepričal, da so socijalni demokratje v Pulju ne le zgubili skoro vsako oporo v delavstvu, ampak da so celo socijalni demokratje previdno opustili vsak nastop vedoč, da bi pri mornarici ne dosegli ničesar, ali celo nasprotno od tega, kar bi namestili. Zadnji mesec minolega leta je bil za vslužbenca arzenala največje važnosti. Šlo je za vzakonenje novih določeb tičočih se pokojnine „civilnih“ vslužbencev arzenala c. i. kr. vojne mornarice in njihovih udov. To gibanje, katerega se je vdeležila puljska podružnica N. D. O., dovelo je do naredbe 2. decembra 1908. Od tedaj uživajo imenovani vslužbenec in njih udova pokojnino, ki v vsakem pogledu pomenja znaten napredek. Sedaj si puljska podružnica N. D. O. prizadeva, da bi se tudi vpokojence starega stila, to je vpokojene pred 2. decembrom 1908. storilo deležne poviška omenjenega regulativa.

pod okencem svoje Ivanke.

A fantje ga niso hoteli pustiti, češ kam bi šel sedaj, ko bo ravno najveselejše postalo?

„Lej ga no! Kaj pa ti je?“ je hresčal z debelim basom močno natrkan Blaž. „Kaj te je koza brcnila, kali? Kaj buš šel kot šleva domu na zapeček? Poj no pojdi, saj si fant, ne pa baba! Sedaj šele bomo pili in peli in bomo veseli! Nič se ne kremži, tvoja punca te že še počaka, posebno danes, ko si se ji tako obnesel. Kar sedi Jože, pa pij ga, Danes plačam jaz. — Lej ga no Zalarja! Ti duša oštirska, da bi te pes popadel za tista tolsta, pregrešna bedra! O ti mrcina, ti! Kje pa tičiš! Kaj ne vidiš, da so bokali prazni! Mar si se kot polž v svojo hišo zalizal, da se za svojimi sodi sliniš? Lisjak stari, hej! Daj no, prinesi no še en par bokalčkov tiste tvoje klislice na mizo! Ali čuješ! — Hehehe! Ti duša nejeverska ti! Glejte ga, ko sem s petkami zarožljal, je pa koj pritekel kot bi mu pete gorele. Ti Zalar meni se vidi, da te bodo še na parah zdramili, če bodo poleg tebe tolarje štel! Hahaha.“

Blaž se je med svojim govorom tako močno zibal na nogah, da ga je moral Zalar do stola peljati, da spotoma ne

Soc. dem. stranka v Pulju, katara tako rada govori in piše o svoji moči, o svojih velikih shodih v Arco Romano i. t. d., ta socijalno demokratična stranka ni bila v stanu zavzeti niti svoje stališče v tem vprašanju. Zakaj? Ker je dobro vedela, da bi se le osmešila. Slišal sem od zelo zanesljive osebe, da se je neki višji uradnik v c. i. k. arzenalu v Pulju, govoreč o puljski socijalni demokraciji, izrazil nekako tako-le: „Ti gospodje socijalni demokratje so beračili ob raznih prilikah in prosili, naj se ugodijo njihovim zahtevam. Kakor hitro pa so bili prestopili prag arzenala in se nahajali na ulici, so dvigali krič: „Dol z arzenalom, dol z Ripperjem (poveljnik pristanišča, op. ured.), dol z vlado i. t. d.“

Nam sicer ne pride na pamet, da bi morda branili upravo c. i. k. arzenala. Omenjamo ta slučaj samo radi tega, da vidimo, kako nedosledni so socijalni demokratje ravno tedaj, ko hočejo biti — predosledni. Ob vsaki priliki hočejo „izvajati“ svoje radikalno in ortodoksno stališče. Ker so jih pa izkušnje poučile, da se svojim radikalizmom ne dosežejo veliko, združujejo naši socijalni demokratje obe taktiki skupaj: beračenje in posredovanje pri merodajnih činiteljih (oportunistem) z hujškanjem, vnemanjem strasti in mrznje do delodajalca („program“). Ali je to iskrena in lojalna politika?

Temu nasproti je naše stališče jasno: Povdarjamo sicer odločno in brezpogojno delavsko stališče, pri tem pa hočemo (ter moramo) računati tudi z danimi razmerami. Nikakor pa se ne moremo navdušiti za prošlato stališče „Biegen oder brechen.“

Volitve — poskusni kamen narodnega napredka.

Obrnimo se, kamor hočemo, povsod so narod slovenski in posamezni njegovi stanovni šele pri začetku razvitka svojega lastnega narodnega življenja in bitja, povsod še odvisen in nesvoj. Bodisi na polju gospodarskem in socialnem, bodisi na polju političnem: povsod šele pričenja pravo njegovo lastno organizatorično delo za ravnopravnost, za gospodarsko osamosvojenje, povsod šele odmeva klic po drobnejšem premišljenem, sistematičnem delu na polju narodnega napredka in procvita.

Pred desetletjem še so se slišala sicer visokodoneča gesla, govorili so se navdušujoči govori, — toda ostalo je pri tem. Na resnično organizatorično delo, delo v velikem in malem — se ni mislilo!

omahne. Vsi so se na glas krohotali Blažu in njegovemu govorčenju. Tudi Zalar se mu je navihano muzal, saj je vedel, da ne misli tako hudo, in potem je imel Blaž tudi kaj pod palcem in ni nikoli tiščal pest, kadar je bil v veseli družbi. A zdajci se je pozornost vseh obrnila na drugo stran.

Vrata so se hrupno odprla in na pragu je bahato obstal Grčarjev Jernej. S prezirljivim očesom je zrl po fantovsk-družbi in tiščal svoje roke v hlačnih žeji povih, češ kaj boste vi, ki se komaj neslanega soka najeste.

„Hej Jernej, ti duša baharska“, je kričnil Blaž, „kaj pa tiščš tako tiste roke v jirhovni, kot bi se bal za svoje krajcarje? Nič se ne boj saj je tudi pri nas še en par kebrov, danes plačam jaz. Sem sedi pa pij, saj ni tepkovec ampak cviček, če prav kisel kot tista kislica, ki za vašim plotom raste!“

Jernej je premeril z mrkim očesom družbo poznalo se mu je, da ga ima že veliko pod kapo, potem pa se je približal mizi, kjer je sedel Jože. Trdo je sel na stol in bahato zavrnil Blaža:

„Blaž! Kar sam pij, saj nimaš preveč ne. Kar jaz spijem, plačam sam. — Hej, Zalar! Bokali!“

Narod naš je državi dajal sicer hrabre vojake, dobre pridne in pokorne uslužbence, bodisi korporale ali pa celo generale, — toda plačila za to ni dobil, ker je narodni organizem bil dezorganiziran, ker je sicer narodni posameznik znal drugemu dobro, da izvrstno služiti — svojo lastno narodno službo pa si narod slovenski dosedaj — ni znal urediti! In tu tiči vzrok in izvir njegove slabosti, na kateri je trpel in deloma še trpi danes! Ni pa mogoče noben koreniti preobrat, dokler se sam s lastnim organizatoričnim delom ne dvigne iz tega primitivnega stanja in lastne brezvlade, in dokler proti mogočni, krepki organizaciji tujih gmotnih sil, katere ga vedno vnovič in vnovič tlačijo k tlom, ne postavi nasproti mogočno organizacijo svojih lastnih gmotnih in moralnih sil, ktere — premagajo konečno vse še tako mogočne zapreke.

Do tega spoznanja pa je končno prišla tudi velika večina tržaškega slovenstva in tržaškega slovenskega delavstva! Bodimo odkritosrčni: ni pač nič nenaravnega, da se naše večne pritožbe pri onih, kateri imajo moč v rokah, ne upoštevajo, da nas pritiska občina in država, ter v obče ves državni organizem, da si moramo najmanjši naš kulturni ali gospodarski, socijalni ali narodni uspeh priboriti z največjo težavo. In priznati moramo, da smo si ga vedno priborili in izvajali z lastno močjo in proti volji nasprotnikov.

Ker pa se je naš slovenski človek moral boriti največkrat sam zase za svoje pravo, je naravno, da je podlegel premnogokrat organizirani sili.

Če pa hočemo napredek svojega naroda, potem pa se mora do duše slehernega Slovenca in slovenskega delavca posesati neomajno prepričanje, da nam je jedino-le v trdni narodni organizaciji vseh stanov našega naroda, v sistematični ureditvi naše narodne službe in narodnega dela osiguran vseobči napredek in — končna zmaga!

In tu pa je pred vsem potrebno, da ne bode naš razvoj samo izraz naše slabosti, temveč izrazom moči; ker pač edino-le tako nam bo mogoče dati občutiti i nasprotnikom našim vpliv naše sile; ter jih tako prisiliti, spoštovati nas in naše pravice in zahteve!

Ta recept sicer doni krepko in samozavestno — toda življenje v obče ni nikaka igra sentimentalnosti in apostolstva, temveč boj, boj neizprosni in brezobzirni!

Razvoj in napredek tržaškega slovenstva v zadnjem desetletju nas sme v polni meri vspodbuditi k nadaljnjemu organizatoričnemu delu!

„O ti duša prevzetna! Da bi ti sam hudič ustavil tisti dolgi, bahati jezik, da bi ti usušil grlo tako, da bi bilo težko govoriti, ki si jo sedaj zavrgel...“

Blaž se je še dolgo ježil in psoval Jerneja. A ta se ni zmenil za njega. Pridno je zalival svojo žejo in z motnim očesom je motril Jožeta.

Stari Oglar, ki je do sedaj neumorno vlekel meh svoje harmonike, je zlih kozarec vina v svoje večno suho grlo in začel govoriti:

„Ja fantje le pite ga, dokler imate še priliko, če pridete tja doli med Turke, tam ga ne boste dobili. Ko sem bil jaz na vojski tam v zeleni Bosni...“

„Kaj ti, da si bil na vojski?“ so mu začeli fantje oponašati. Ti? saj si suh kot trska!“

„Pa pogledjte, saj ima švedraste noge!“ „Pa brljave oči! Hoho, Oglar, ti da si bil na vojski! Ta je pa kosmata! Druge vodi za nos ne pa nas, ki ti za vino plačujemo!“

„Kaj? Jaz da nisem bil na vojski, jaz? Kaj niste videli moje medalje?“

„Videli smo jo že, pa tisto si nekje našel ali pa ukradel, sedaj se pa bahas z njo. Ej, ne boš nas Oglar ne!“

PODLISTEK.

Nabor.

Spisal: H.

Hej, to ti je bilo danes hrupno pri Zalarju. Od ljubega poldne, ko se je obe sil sloki cerkovnik za vrh velikega zrona, do trdega večera so se fantje stanovitno držali njegove gostilne. Trebašni oče Zalar je zeleno kapico na glavi je ves zasopel letal po stopnicah v klet in nosil polne police in šefane na mizo. Fantje so pa pod vodstvom Koskovega Jožeta, ki se je od nabora v njih sredini nahajal, junaško popivali, kot bi morali že jutri v gotovo smrt in radi tega danes rajše še zadnji žebelj zapijo. Jože bi jo bil pač rad k Ivanka ubral, a vedel je itak, da po dnevi ne more nemoteno žnjo govoriti in potem da mu bili fantje hudo zamerili, če bi bil danes zapustil svoje starešinsko mesto pri mizi. In tako je ostal sedeti tudi on in popiljal je naprej.

Bil je že precej vinjen ko se je na zemljo sklonil mehki pomladni mrak. Zdaj pa Jožetu ni več dalo miru v hrupni družbi, kar ven ga je nekaj vleklo. Silna želja se ga je polotila, da bi spet stal tam

Slovenski tržaški živelj si je s svojimi lastnimi silami priboril tudi pri nasprotiku spoštovano pozicijo. Organizirani so vsi stanovi — in med tem tudi slovenski proletarijat slovenski delavec, tvoreči prevažen del tržaškega slovenstva — podlaga slovenskega prebivalstva mesta Trsta.

V sedanjem času pa nastopa za slovensko tržaško prebivalstvo prevažna doba v celokupnem narodnem razvitku — doba volitev!

Da je narodni živelj slovenski na tržaškem teritoriju napredoval, je očitno! Toda nimamo pregleda o našem stanju, o naši narodni moči! Nujno pa je potrebno, ne samo za nasprotnika, temveč tudi za nas same, da se prepričamo o svojih silah, da si osnujemo kataster svoje narodne moči!

Kot tak kataster, kot poskusni kamen našega narodnega napredka pa bodo za nas — volitve!

Kot prva etapa za probujenost slov. delavca — volitve v delavsko zavarovalnico zoper nezgodi, — kot druga še važnejša etapa in vseobčega pomena volitve v tržaški deželni zbor in mestni svet!

Bližajoče se volitve tvorile bodo majnik v narodnem življenju tržaškega slovenstva. V slučaju za nas nepovoljnega izida morejo imeti za nas napregledne škodljive posledice, ter nam oteškočijo nadaljni napredek; v slučaju zmage in napredovanja pa okrepe mogočno našo samozavest, pridobimo omahljivce na našo stran, ter sprejmemo v občo mogočno celo dosedanje politično razmerje. I ta samozavest v naših vrstah se okrepi tem bolj, v čim večji meri nam posameznosti volitev pokažejo, da se je v naših vrstah delalo, in kako pridno, vestno in z naporom vseh sil se je delalo!

Zato pa je potrebno, da že sedaj vsak posameznik v dobi reklamacijskega roka stori svojo dolžnost! Sedaj je čas, da pokažemo moč svoje narodne organizacije, da pustimo občutiti nasprotniku svojo silo in veljavo!

Pri volitvah v tržaški deželni zbor nastopila bo množica okrog 45.000 volilcev. Pri teh volitvah bo odločevala masa naroda! — Tim večjega pomena je torej, da vsak naš pristaša stori svojo dolžnost, da je vsak upisan v volilnem imeniku in da na dan volitev odda svoj glas slovenskemu narodnemu kandidatu! Usoda in napredek slovenskega živelja na tržaškem ozemlju pa sta tesno in nerazdružno spojena z zmagonosnim izidom bližajočih se deželnozbornih volitev.

Š.

Sodrug in tržaško slovensko šolsko vprašanje.

Značilna je izjava generalnega štaba jugoslovanske socialno demokratične stranke. Ta izjava, katero čitamo v zadnji številki njihovega glasila in sicer v uvodnem članku naslovljenim: „Tržaško slovensko šolsko vprašanje“, se glasi tako-le:

„Ne smemo pozabiti, da ako bi prej Trst zastopan po osebah iz močnega (čitaj: socialno-demokratične op. p.) stranke, ki ne bi bila sovražna (noviteta!) tržaškim Slovincem, bi bila vlada še prej naredila to (kar je navedeno) v prid tržaške slovenske šole, kar je naredila.“

Ker nočejo pripoznati, torej sodrugi v svoji farizejski preponiznosti zaslug „narodnjakarjev“ za slovensko šolo v Trstu — denimo, da se imamo zahvaliti le njim, oziroma njihovim apostolom Pittoni, Pa-

„Kaj najdel... ukradel...? Sam gospod hauptman mi jo je pripel na junaška prsa...“ pri tem se je močno udaril po suhih, udratih prsib.

„Hoho! Ali ste slišali? Junaška prsa! Ta je pa lepa! Tak je kot suha južna, ki sedem let ni nič požrla, — pa junaška prsa? Hohoho!“ in fantje so se na vse grlo krohotali in se prijemali za boke. To pa je Oglarja močno užalilo.

„Kaj se krohotate vi otročaji, ki se vam še mleko po bradi cedi? Kaj ste pa že skusili na svetu, da se upate oponašati nam starim skušenim možem? Kakšna suha južna sem jaz, kaj? Zdaj sem seveda suh in star. Prej ga pa v celi fari ni bilo goršega fanta. Bolj sem se postavil kot vi vsi skupaj. Vsako dekle me je rado videlo in koder sem potrkal na okno, povsod se mi je odprlo.“

„Kaj ne, najraje te je pa imela on-gava Rožmarinova Roža, ki zmiraj hiti: ena, dve, tri... prav, prav... prav...“

To je pa bilo Oglarju preveč. Prijel je svojo harmoniko pod pazduho, vstal in moško zinil: „Sedaj si pa sami igrate!“ (Konec sledi.)

gnini e compagnia bella če se je ta kri-vična vlada na njih komando vendar enkrat omeščala, ter siromašno naložila prazno mizo nenasitnega tržaškega Slo-venca.

Če odgovorja to faktično resnici, po-temtakem moramo mi tržaški „narodnja-karji“ le obžalovati, da je ta vsemogočna socialna demokratična stranka, ki nam je v hipu priborila to, kar zama pričakujemo od leta 1883 sem, nekam pozno zagledala luč sveta ter se polastila še le pred krat-kim usoda Trsta in njega prebivalstva.

Vže omenjeni izjavi priznavajo ob enem sodrugi v svoji prenerodni ponižnosti da je to kar se je doseglo s pomočjo nji-hove močnejše stranke, navsezadnje malo.

Tudi mi smo istega mnenja. Kajti sramotno je, da stranka, ki obeša svojo moč in svoj merodajni vpliv na veliki zvon, doseže nekaj — kar je navsezadnje malo, dasi ji gre slavna vlada o petkih in svetkih dobrohotno na roko.

Sodrugi! Če je bil vseh akcije vaših vsegamogočnih apostolov v prid slovenske šole malenkosten, kaj hočete, da doseže edini slovenski državni poslanec?!

Dne 4. oktobra 1908. se je slavila pri sv. Jakobu v prostorih konsumnega društva dvajsetletnica obstanka Ciril-Meto-dove šole istotam. Komu se imamo na tem zahvaliti? Mar Vam, sodrugi, ki vidite v družbi sv. Cirila in Metoda le sredstvo in podlo orožje, s katerim hočete rušiti na-rodne vrste le na korist svoje strankarske zavisti? In vi se predzneta očitati narod-njakom, da so tekom zadnjih 20 let lenobo pasli ter spali spanje pravičnega! Izgovar-jali se bodete, da tedaj ni bilo vas še na svetu! Kaj ste pa ukrenili za slovenske šole v Trstu tedaj, ko sta eksistirali! Iskali ste dlake v jajcu. Kritizirali ste na levo in desno učni sistem družbinih zavo-dov, ne zmenec se na faktične razmere, živo potrebo ter gmotno moč naroda. Vaša parola se je glasila: bolje nič nego tako slovensko šolo, ki na vsezadnje je bila podvržena ravno istemu učnemu redu, ka-kor vse druge javne ljudske šole. Jasno se vidi, da Vam ni bilo do tega, da se pre-dava nedolžnim otrocičem a-b-c, ampak stavili ste na učiteljstvo družbinih zavodov pogoje z hudobnim namenom, da bi koli-kor mogoče škodovali prekoristni stvari.

Pa da nam bi vsaj ustvarili kaj bolj-sega, močnejše narodno trdnjavo, ki bi uspešno odbivala požrte valove neiz-gibne tujinščine.

Leni in zaspani „narodnjakarji“ šteli so si v svojo prvo in najsvetejšo dolžnost ustanoviti si lastno šolstvo in braniti ne-dolžno dečo, da ne podleže silnemu na-valu poitaljančevanja.

Z ustanovitvijo slovenske šole so bili spojeni za obstoječe tržaške razmere ogromni stroški, ki so dnevom rastli. Gospoda sodrugi, kdo je pokrival te stroške! Ravno tisti lenobni in zaspani tržaški „narodnjakarji“. Z občudovanja vredno požrtvovalnostjo tržaških in oko-ličanskih rodoljubov nabralo se je leto za letom lepo svoto v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Svetujem sodrugom, da si malce ogledajo družbin koledar za leto 1909. Na strani 144 sub b) dobite znesek 17.045 K 29 st., kateri se je nabral leta 1907 v Trstu in okolici.

Ako vpoštevamo ekonomično moč tržaškega in okoličanskega Slovenstva, moramo čuditi se temu krasnemu vpehu, kateri priča, kako visoko cenimo pomen slovenske šole.

Koliko ste prispevali vi, gospodje so-drugi, k goriomenjeni svoti? Ste-li pri-rejali veselice, plese, protestne shode po-ulične demonstracije (katere so pri vas tako v navadi) v prid tržaške slovenske šole?

Je-li kaj dosegel vaš general Kopač stem, da je v svoji vzvišeni poetični nav-dahnjenosti (vulgo: balla) ovekovečal tre-buh ter blatil slovensko trobojnico s „cunjjo“?

Ker že hočete imeti glavno zaslugo za slovensko šolo povejte nam, kako ste se pripravljali na to toli opevano pridobitev. Par vrstic lahko žrtvujete za to v vašem glasilu. Radovedno pričakujemo po-ročilo o vaši borbi za slovensko šolo v Trstu. Samo na jedno bi vas opozorili. Ne pozabite omeniti vašega nastopa na manifestacijskem shodu za slovensko šolo, kateri se je vršil pred leti pri sv. Jakobu na vrtu družbine šole. Nasvidenje!

—b—

TOVARIŠI! Čitajte Vaš list „Narodni Delavec“ in zahtevajte ga po vseh kavarnah in go-stilnah.

DOMAČE VESTI.

Tovariši železničarji se opozarjajo, da se vrši v nedeljo, dne 4. aprila t. l. občni zbor organizacije slovenskih železničarjev, katerega se udeležijo naslednji de-legatje iz Prage: poslanec Buřival, preds. žel. organizacije Vojna in tajnik žel. org. Nykl. Tovariši, agitirajte, da bo udeležba čim imposnatnejša.

Volitve v predstojništvo zavarovalnice proti nezgodam se vršijo v sredo, dne 31. t. m. Glasovnice morajo dospeti v roke komisije istega dne do 4. ure popoldan. Skrajni čas je torej, da tisti, ki še tega niso storili, vpošljejo svoje gla-sovnice predsedniku tukajšnjega volilnega odbora, odvetniku Dr. Slaviku. Naša kan-didata sta: Anton Jeriha, delavec pri Dev. Mar. v Polju kot prisodnik, Fr. Gomišček, delovodja v Solkanu kot namestnik. Glasovnico podpiše delodajalec podpiše in en zaupnik delavcev.

Manever v volilnih imenikih. Kako koristno je, da se pregledujejo volilni ime-niki, kaže dejstvo, da je v šentjakobskem okraju mnogo naših volilcev izpuščenih, mej tem ko so očetje dotičnih volilcev vpi-sani. To se je seveda zgodilo radi tega, ker so mladi bolj agilni, in bi drugi stranki škodilo, če bi smeli ti voliti. Torej vsi, ki so stari 24 let, naj pridejo pregledat vo-lilne imenike. Še drugi bolj značilen slučaj se je našel v volilnih imenikih. Možje, ki so že preko 20 let v Trstu, niso vpisani v volilnem imeniku, čeravno imajo že tukaj občanstvo. Sina se je našlo, a očeta ni nikjer.

Kdor reklamira, naj prinese kot pri-loge k reklamaciji kakšen oblastveno po-trjeni dokument (krstni list, poročni list, vojaško knjižico, delavsko knjižico) in po-trdilo o triletnem bivanju v Trstu, katero se pa lahko napravi v reklamacijskem uradu in potem pošlje v potrditev na policijo.

Glavni reklamacijski urad se nahaja v prostorih N. D. O. via Livatoio, volilne imenike se pa lahko pregleduje po raznih društvi in gostilnah, kjer so vsakomur na vpogled.

Podpore rodbinam pozvanih pod orožje — Glasom naredbe vojnega mini-sterstva imajo rodbine tistih pozvanih pod orožje, ki so že dovršili redno prezenčno službo, pravico do podpore od strani dr-žave.

Ta va podpora gre soprogram, otrokom, starišem, starim očetom in mat-ram, bra-tom in sestram, ako so jih po velikem delu hranili oni, ki so pozvani pod orožje.

Ta podpora sestoji v prispevku za vzdrževanje in za one, ki ne bivajo v lastni hiši, marveč plačujejo najemščino, tudi v prispevku za stanarino.

Za vzdrževanje je določeno: za Trst 67 stot., za Goriško in Istro 63 stot., za Zader 60 stot., za Dalmacijo 56 stot. za vsako glavo na dan.

Prispevek za najemščino iznaša polo-vico prispevka za vzdrževanje. Otroci izpod 8 let imajo pravico do polovice te pod-pore.

Skupna podpora členom pozvanega pod orožje, oziroma pridržanega v vojaški službi, ne sme presegati zasluzka, ki ga je poprečno dobival v svojem bivališču.

Pravice do te podpore od strani dr-žave ne odpravlja in ne manjša okolnost, da podpirane osebe dobivajo kako drugo podporo, občinsko ali privatno.

Prošnje je predložiti politični oblast (v Trstu namestništvu svetovalcu, na deželi dotičnim okrajnim glavarstvom) in so oproščene kolka in poštne. Ali na kuverti treba zapisati: „Zahteva podpore za potrebno rodbino pozvanega v vojaško službo. Na podlagi § 20. zakona od 13. junija 1880. št. 30 drž. z. poštne opro-ščeno.“

Za one, ki so bili pridržani v vojaški službi (toliko za one, ki so dovršili redno vojaško službo s 30. septembrom 1908., kolikor za one iz nadomestne rezerve, ki so bili pozvani pod orožje z dnem 1. ok-tobra, a niso bili odpuščeni z doem 28. novembra) gre podpora od 1. januarja 1909. dalje. Za one pa, ki so bili zopet pozvani pod orožje, od dneva, ko so za-pustili svoje bivališče. Podpore se izpla-čujejo anticipando od 15 do 15 dni. Za-ostale podpore se morejo zahtevati in likvi-dirati sedaj.

Rodbine, ki imajo pravico do teh pod-por, naj jih zahtevajo.

Uboga južna železnica. (Pišejo nam.) Pod tem naslovom piše zadnja štv. Kopa-čevega glasila, o kričalih na južni železnici napada nekega višjega uradnika. Mi slo-venski delavci na južni železnici gotovo ne odobravamo, ako se od strani uradnikov šikanira delavce. Toda v tem slučaju tiči zajec v popolnoma družem grmu. Dotični gospod je narodnjak in ni nikdar skrival

svojega prepričanja, kar seveda so-dr. Jernejčič in nekaterim drugim lenuhom na južni železnici ni po volji. Svetujemo mu, da naj počiva zjutraj par ur več, da si tako morda ozdravi svojo nervoznost. Komur količkaj znane razmere na južni železnici mora priznati, da so ravno ljudje a Jernejčič, Zlobec itd. isti kateri sploh ni ne delajo, ter se gotovo njim samim čudijo, zakaj jih južna železnica plačuje. Mi sami priznamo, da je res malo čudno, ali prihaja gosp. inšpektor ob 8. uri in ostane do 12 ure v službi.

A veliki sodrug Jernejčič, kateri navadni delavec pride še le ob 10. ali 11. uri dopoldne in še takrat samo radi tega da prodaja „Del. list“ in vstopnice za ve-selice in predavanja „Ljudskega odra“.

Dalje pravi imenovano glasilo, da de-lavci raje in več delajo, ako se jih ne na-dle-guje. Sodrugi Jernejčič gotovo sam dobro ve, kedo dela na juž. železnici. Poprej dok-ler so dobivali prometni uradniki in pre-mikači tudi „Akordne delež“, so vedno kričali, da ne bodo za druge delali. Sedaj ko imajo sami ves akord, napadajo in kri-čijo, da se jih priganja k delu. Sami dobro veste, da ako bi ne bilo „subakordantov“ potem bi bila res kmalo uničena južna železnica, in to po zaslugi znanih hujskancev.

Dalje pretijo, da bodo prisiljeni na-stopiti drugo pot, ako se ne pobojša de-lični gospod. No mi smo res radovedni, kaka bi bila ta pot. Sodrugi, minuli so časi ko ste bili absolutni gospodarji na kolodvoru juž. železnici.

Za vsako pošteno stvar smo priprav-ljeni skupno nastopati.

Svetujemo Vam pa, da najprvo storite svojo dolžnost na delu in potem še le bo-dete imeli tudi pravico do kaj drugega. Dokler pa tega ne bodete storili in l u-samo hujskali, Vam ni upati na kake uspehe Capito?!

Narodni železničar.

Krvavi konec slavnostne otvoritve gostilne „International“. — Kakor smo v zadnji šte. našega lista poročali, je bila otvoritev imenovane socialistične gostilne preložena, ter se je iste vršila v soboto do 20. t. m. Da se cela stvar kolikor mogoče veličastno izvrši so zbornali vse Tržaške sodruge, Neme in Italijane skupaj. Sode-lovala so celo tri pevska društva in sicer nemško nacionalno pevsko društvo „Adri-perle“, pevsko društvo „Sraka“ in nekoliko italijanskih kričalcev. Nastopili so razni „komiki“, kateri so hoteli s svojimi slabimi komičnimi prizori izbijati norce na račun Slovincov in Čehov.

Vse je bilo židane volje, pilo in jedlo se je in nihče ni mislil, da bi mogel biti kedo izmed navzočih nezadovoljen. Toda prevelikemu veselju je sledila še večja žalost. Naenkrat se vzdigne pri mizi naš star-znanec in navdušeni socialist Krašna in prične obdelovati ravnatelje in gospodarje imenovane gostilne z ne prelepimi primki. Kakor bi trenil so prebledeli gospodje s drugi pri predsedniški mizi, in videlo se jim je na obrazih, da mora sodrug Krašna več vedeti, kakor bi bilo njim ljubo. Kdo sodrug Krašna ni hotel prenehati s poso-kami, katere radi dostojnosti ne moremo ponavljati, je vstal znani sodrug Neme Falk in pozval navzoče, da vržejo sodruga in agitatorja Krašna na ulico. Temu pozivu so se takoj nekateri poslušni „pudeli“ odzvali in bivši gostilničar sodrug Krašna je s svojim debelim telesom „zafrčal“ po zraku in skozi vrata na ulico.

Do tukaj bi bilo še precej vse v redi. Mi gotovo ne zagovarjamo Krašne. Da nastopil s takimi argumenti proti voditeljem jugoslovanske socialne demokracije je moral imeti pač važne vzroke in ta dokaze. Da je pa, ko je ležal na ulici, skakalo po njemu katic 20 ljudi, kateri so se skušali med seboj, kedo mu jih bolj več naložil, res barbarsko in ako odgovor-resnici, kar je sam Krašna na polici izpo-vedal, da mu je pri tem izginila denarnica s 120 kronami, potem ni nikakega dvoma, da se gre tu za navadni roparski napad.

Tako se je završila slavnostna otvori-ritev jugoslovanske socialno-demokratične gostilne „International“, katere zadnje po-janje se bode odigralo pred sodiščem, da lo zopet povod sodrugu dru. Solarju, ki pokaže svojo veliko zmožnost. Seveda, tukaj pride v poštev gloslo: Svoji k svojim dom in cesarja!

Militaristične orgije. Mi sicer vprašamo: Vendar se vprašamo: ali ne moremo najodločneje protestirati proti temu, se kličemo pod orožje očetje drobnih otrok, katerim je mati že umrla, tako da morajo ti očetje izročiti svoje otroke tretjim ham, da zamorejo prelivati svojo kri dom in cesarja!

Tomaž Možina. — To je ime kega žganjarja, kateri je ogibni čuvaj južni železnici in desna roka Kopača

Dr. Šolarja. Mi bi se gotovo za to pijano človeče ne brigali, ako bi se ne pisalo vedno v listih jugoslovanske socijalne demokracije o njem. Da bodo pa naši cenjeni čitatelji, posebno železničarji, vedeli, kakšne ljudi postavlja Šolar v deveta nebesa, hočemo tudi mi posvetiti temu velezaslužnemu sodruhu par vrstic. Ta človek, kateri je prava nadloga za vodstvo južne železnice, ima v svoji službeni poli toliko kazni zaznamovanih, da se je morala ista že pomnožiti za jedno prilogo. Vse te kazni, katere izhajajo večinoma iz pijanosti v službi, so bile vedno posledica, da je moral ubogi Tomaž Možina preromati v nepredolgem času svojega službovanja skoraj vse postaje od Zidanega mosta do Reke in Trsta. Ampak to še ni jedina napaka tega vraga sodruga, ima še druge, katere so še malo slabše nego prva. Dasiravno je oče 6 o rok ima precej dobro znanje v Tržaški bolnišnici in to v 7. kirurški oddelku. Malo manjša njegova bolezen je pa ta, da pusti svoje dolžnike za vedno čakati. Tako, gospodine Šolar, ker ste tako velik prijatelj osebnih napadov, Vam polagamo v navedenih vrsticah životopis moža, kateri je v vaših očeh „uzor sodruga“. Dober tek!

Dražba za prevažanje gramoza. Razpisana po mestnem magistratu, ki je bil prisiljen v ta razpis vsled štrajka okoličanskih voznikov, ta dražba se je vršila včeraj opoldne na magistratu. Vložene so bile 3 oferte, namreč ona vozniške zadruga in dve drugi. Odločitev pade v par dneh.

Društvene vesti.

Delavci Tehničnega zavoda od Sv. Andreja imajo danes zvečer ob 7. uri važen sestanek.

Nocoj je seja konzumne zadruge.

V ponedeljek večer ob 8. uri važen sestanek železničarjev.

Konzumna zadruga se odpre začetkom prihodnjega meseca kekor hitro bo namreč dodelana notranja oprava v ul. Bosco št. 17. Kdor še ni vpisan v konzumno zadrugo naj se takoj prikladi pri sedanjem odboru.

VESNA

imenjuje se izvleček iz rastlin in drugih naravnih snovi. Izkazala se je kot edino res uspešno sredstvo za raščo las. Uspeh zanesljiv že po kratki uporabi iste tudi na največji in zastareli pleši. — Spričevala uglednih in znamenitih oseb na razpolago.

Cena steklenici od 100 gr. K 150.

Dobiva se pri založniku:
M. SKRINJAR, Trst, ul. Solitario 25.

Člani „N. D. O.“! Pozor!
V trgovini jestvinami
ANTON ŽERJAL, v ulici BELVEDERE št. 3.
in v Filijalki **A. ŽERJAL, v ul. Commerciale št. 18.** dobite vsi K 1.— blaga zastoni ako nakupite za K 50.— blaga. Na zahtevo pošlje blago na dom.
Telefon št. 699. Telefon št. 699.

„TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA“
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.
(Vhod po glavnih stopnicah). — **TELEFON št. 952.**

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po **4 1/2 %**
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 K.
Posojila daja na vknjižbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5% in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.
Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.
Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.
Poštno-hranilnični račun 816004.

Morana kemično pripravljena tekočina radikalno za iztrebljenje mrčes (osobito stenice) je povsem neškodljivo zdravilju in opravi.
Vsestransko priznavanje in mnogobrojna spričevala (hotelirjev, vojaških oblastih itd. itd.) dokazujejo izbornost „**MORANE**“.
Cena steklenici od 100 gr. 50 vin.
Dobiva se po večjih mircilnicah.

Slovensko gledališče.

V četrtek se je zopet vprizorila znana Šubertova drama, o kateri smo zadnjič posneli toli laskavo kritiko iz čeških časopisov. „Drama štirih revnih sten“ bi pač zaslužila, da se vdeleži predstave malo več občinstva kakor ga je bilo v četrtek.

V nedeljo, dne 4. aprila t. l., ima svojo benefično predstavo gospa Danilova.

DOPISI.

„Narodni delavec“ se prodaja v Gorici tudi v tobakarni g. Pleškota v ulici Camposanto št. 37. Tovariši, segajte pridno po njem!

Pulj. — Nameravanih občni zbor dne 21. t. m. se ni mogel vršiti, ker so morali delavci neprenehoma delati. Komaj so dobili toliko prostega časa, da so pokosili in zopet so morali nazaj. Vendar pa so poslali svoje zastopnike, ki so javili svoje želje zastopniku tržaške centrale, g. dr. Mandiću.

Njih najiskrenejša želja je, da bi se ustanovila v Pulju posojilnica za delavce, ki bi dajala mala posojila proti odplačilu na teden ali mesec. G. Dr. Mandić je obljubil, da se bo trudil in delal na to, da se ista ustanovi.

Toliko hrvatsko delavstvo, kolikor naše slovensko delavstvo bo ta korak z veseljem pozdravilo, kajti s tem se mu bo dalo moč, se na gospodarskem polju osamosvojiti. Marikateremu bo opomagano iz hipne bede in marsikdo bo hvaležen, da mu ne bode treba iskati večjega posojila bodisi proti garantom, ki jih pa delavec prav težko dobi, bodisi proti vknjižbi na kakšno malo kajžico.

Odgovorni urednik: ŠTEFAN KOS.
Lastnica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

Konz. zadruga članov N. D. O.
išče za svojo prodajalno
blagajničarko in vajenca.

Blagajničarka mora biti večja knjigovodstva ter slovenskega in italijanskega jezika. Pismene ponudbe naj se pošljejo do 31. marca t. l. odboru omenjene zadruge, ul. Lavatoio 1. l.

Podpisani priporoča sl. občinstvu in članom „N. D. O.“ svojo
Pekarno, sladšičarno in tov. biškotov
v ulici del Belvedere št. 57.
kjer ima na razpolago
vedno svež kruh
raznovrstne sladšice in najfinejše likerje.
Sprejema tudi naročila za torte, potice, pince itd.
Vdani
LOVRENC REBULA.

Podpisani naznanja članom „N. D. O.“, da je v ulici del Solitario št. 3 odprl svojo
GOSTILNO
„AL CASTELLO DI DORNBERG“
kjer toči najboljša **vipavska**, izborna **istrska** in najfinejša **desertna vina**, in ima poleg tega vedno na razpolago gorka in mrzla jedila. Postrežba točna in cene zmerne.
Za obilni obisk se priporoča vdani
R. Luznik.

Na novo vrejena
„Pekarna Karol Trošt“
TRST, - Campo S. Giacomo št. 20. - TRST
(nasproti cerkve sv. Jakoba)

ima na razpolago **vedno svež kruh, vsakovrstne sladšice, čokolado** itd., kakor tudi **najfinejše likerje.**

Matevž Furlan
ul. Antonio Caccia 17.
(prej Androna del Moro).

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo
dobroznano žganjarno
v ulici **Miramar 1**, nasproti kolodvora južne železnice kjer toči najpristnejši kranjski brinjevec, vipavski tropinovec in prve vrste slivovec itd. Ima na razpolago tudi razne sirupe in druge likerje.
Ferdinand Pečenko.

— Pekarna i sladšičarna —
Josip Pahor - Trst
ulica Madonnina št. 39.
ima na razpolago slav. občinstva 3-krat na dan svež kruh lastnega izdelka, vsakovrstno moko, raznovrstne sladšice in izdeluje najboljše biškote. — Sprejema naročila za torte, pince, potice itd., ter postreže na dom. Priporoča se za Veli-konočna pečila. Telefon št. 1190.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster
JOSIP STANTIČ
Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carlinskega urada in skladišč c. kr. priv. Lloyd orož. c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.
TRST. — Ul. Rosario st. 2. — TRST.
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstne obuvale za gospode, gospe in otroke.
Prodaja najboljša voščila (biks) C. in M.
Velika izbira Galosch
— Cene nizke. —
— Postrežba točna. —

AUSTRO-AMERIKANA - TRST
Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.
TRST—NOVI-YORK, via Patraso in Palermo, odhod 3-krat na mesec.
TRST—NOVI-ORLEANS, via Patraso in Palermo, odhod vsaki mesec.
TRST—BUENOS-AIRES, via Almeria, Cadix, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos ali Montevideo, odhod vsaki mesec.
Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi instalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.
Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica **Molin Ploccolo št. 2** ali pa h kateremu si boji agentu ali korespondentu družbe.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu in tov. členom „N. D. O.“, da sem odprl
v nedeljo dne 14. marca t. l.
Novo gostilno „Pri Jelenu“
v ulici **Domenico Rossetti šte. 3**
kjer točim belo vipavsko I. vrste po 72 st. in istrsko vino po 72 st., kakor tudi Opolo po 80 st. lit. Domača kuhinja vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Točila bosta voditelja Alojzij in Urška Koscec. — Mojim znancom, prijateljem, članom N. D. O. in slavnemu občinstvu, se priporočam udani
JOSIP FURLAN, lastnik dobroznane gostilne pri Francu v ul. Goppa.

Književne novosti.

GREGORČIČ: Poezije, zv. IV, . . . K 2-20
vezano „ 3-20
GOVEKAR: „Dobra gospodinja“,
gospodarska knjiga za naše mlade
gospodinj, vezano 2-80
„Štiri ruske slike“, povesti —60
BENEŠ: „Brodskovski odvetnik“. 1-50
Kip Gregorčiča. 4—

Vsakovrstne mašne knjige po raznih cenah. **NOVOST!** **NOVOST!**

Nakiti za dvorane in vrte pri zabavah ::

v belo-modro-rudeših barvah, komad po 4 metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev.
Vse te knjige, papir in potrebščine se dobivajo v

Slovanski knjigarni in papirnici Josip Gorenjec
TRST. — Ulica Valdirivo 40.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu in posebno članom „N. D. O.“ svojo na novo odprto

Gostilno „Alla città di Firenze“
v ulici sv. Katarine št. 9, kjer toči najizvrstnejši **kraški teran** in druga **vina prve vrste** ter lahko vedno postreže z **gorkimi in mrzlimi jedili**. Cene zmerne, postrežba točna.
Za obilni obisk se priporoča vdani
Viktor Kosič.

Slavnemu občinstvu in posebno članom „N. D. O.“ priporoča podpisani svojo dobroznano

„Kavarno Universo“
na trgu della Caserma št. 1, tik „Narodnega doma“, kjer ima na razpolago najfinejše likerje ter tukajšnje in zunanje slovenske, italijanske in nemške časnike, kakor tudi najboljše ilustrirane revije.
Za obilni obisk se priporoča vdani
Fran Bojc.

ulica Caserma št. 14.
TRST - GINOTTI INVAI
pri trgovcu z jestvinami
K 1.— blaga zastoni
Kdor vkupi za K 50.— jestvinskega blaga,
dobi za
Člani „N. D. O.“! Pozor!

Pekarna in slašičarna Benedikt Suban
TRST, - ulica dell'Istria št. 12. - TRST
je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter veliko izbero vsakovrsne mcke in mandorlate najboljše vrste. Svež kruh 3-krat na dan.
Postrežba na dom



Člani „N. D. O.“ 2% popusta,
ako nakupujejo v trgovini jestvin

Vek. Plesničar

ulica Giulia št. 29.

: Pekarna Mreule :

v Rojanu, ulica Montorsino št. 7
ima na razpolago

vedno svež kruh
in vsakovrstne najfinejše sladšičice.
Sprejema naročila.

Filip Ivanišević

: zaloga dalmatinskega vina :

lastni pridelki v Jesenicah pri Omišu

v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne
„Al' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Al fratelli
dalmati“ ulici Zudecche št. 8 v katerih toči
svoja vina I. vrst.

Dr. Fran Korsano

specialist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9.

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do
6. in pol pop.

Podpisani priporoča svojo

GOSTILNO

v ul. dell'Istria 658

kjer toči najizvrstnejša istrska vina
in dalmatinski opolo. Postreže lahko
tudi z mrzlimi in gorkimi jedili.

G. Babič.

Podpisani priporoča svojo

Gostilno Magagna

na vogalu ulic Carradori
in Carlo Ghaga

kjer toči najboljša „Kriško vino“, in pivo Pun-
tigam. — Postreže ob vsaki uri z gorkimi in
mrzlimi jedili. Udani Jakob Maganja.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je

pekarno in sladšičarno

Campo Belvedere št. 2

kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh
in razne sladšičice, potice itd.

Udan Filip Trobec.

Uljudno naznanjamo da smo otvorili po-
polnoma nove ureljene

trgovino izgotovljenih oblek za

gospo, gospode in otroke

ter zagotavljamo točno in solidno postrežbo,
kakor tudi najnižje stalne cene. Priporočamo
se najodličnejšim spoštovanjem

Bohinec & Co. - Trst

Via delle Torri št. 2

(za orkivlje sv. Antona novega).

Zaloga likerjev v sodčkih in butilkah

Jakob Perharc

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinjših in starih
vin v butilkah. Postrežba točna. Cene zmerne.
Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi
na debelo ali na drobno za razne slavnosti, po-
roke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni
čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Podpisani priporoča sl. občinstvu
svojo dobroznano

gostilno s krasnim vratom

„Al buon ritrovo“

v ulici Stadion št. 19,

kjer toči kraški teran prve vrste, naj-
boljše istrsko belo in črno vino,
poleg tega izvrstno vipavsko in tudi
dalmatinsko vino, kakor tudi Dre-
herjevo pivo ter more poslužiti z do-
mačo kuhinjo kakor tudi z mrzlimi je-
dili. — Posebno ugodno za delavce.

Za obilen obisk se priporoča rodoljub
Andrej Furlan.

Kajetan Bonefačić

priporoča svojo

žganjarno ex POČKAJ

na vogalu ulic Ghaga in Cecilia

Toči naravni dalmatinski in vodnjan-
ski tropinovec i polhograški brinjevec
in jagodec in druge razne likerje.

Pekarna

Valentin Kukanja

vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi

ima na razpolago

-- vedno svež kruh --
in vsakovrstne sladšičice.

Alojz Povh, urar

s pridejano delavnico

Trst - Via del Rivo št. 26 - Trst

Izvršuje vsako popraviljanje žepnih in sten-
skih ur kakor tudi vsako zlatarsko in drag-
ljarsko delo po najzmernejih cenah.

Jamstvo za dve leti za vsako popraviljanje.

Slovensko podjetje!

Kje se snidemo vsi delavci ob
nedeljah in praznikih?

V gostilni Hinka Kosiča

„Pri stari Breskvi“

v ulici del Belvedere 17.

kjer dobimo dobrega terana
vipavca in istrsko vino ter
vsake vrste jedila gorka in
mrzla.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga
in vseh predmetov spadajočih v krojaško
— obrt. —

Odlikovan dne 5. aprila 1906.

v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in
zlato kolajno in v Bruxellesu z največjo odliko
„GRAND PRIX“ diplomom.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom

August Štular.

TRST, via delle Poste 12. I. nadst.

(nasproti Smolarsove papirnice).

Civilna in vojaška krojačnica

Pavel Pestotnik

Trst — ul. Farneto št. 46 — Trst

se priporoča

slavnemu občinstvu in posebno članom

„N. D. O.“

Cene najnižje. — Delo solidno. — Postrežba

— točna. —

KARL SAMEZ

TRST - ul. di Tor S. Piero št. 4. - TRST

priporoča sl. občinstvu svojo

civilno in vojaško krojačnico

Delo solidno.

Cene zmerne. Postrežba točna.

Gostilna društva Jadran

ulica S. Marco št. 17.

toči najboljša

vipavska in istrska vina

Gorka in mrzla jedila so vedno
na razpolago, kakor tudi slovenski
časopisi. — Najnovejše avtomatične
orglje, katere svirajo izbrane sloven-
ske komade.

Postrežba točna.

Cene zmerne.

Za dobrohotni obisk se priporoča

Odbor krčmar

društva „Jadran“ Viktor Kante.

IVAN KOŠMERLI IVANOV

priporoča svojo

TRGOVINO Z JESTVINAMI

v ROJANU, ul. Montorsino št. 7.

kjer ima na razpolago vsakovrstne kolonijali-
in druge jestvine, kakor tudi razne delika-
tose, najboljša vina in pivo v butilkah.

: NOVO POGREBNO PODJETJE :

v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13, telefon 1402

tik cerkve sv. Antona novega.

Bogato preskrbljeno z najlepšo in vso pogrebno opravo. Mrtvaški vozovi na
izbero, za prireditve vsakovrstnih pogrebov.

Lastna izdelovalnica in zaloga vencev in raznih cvetlic itd.

Prodaja vsakovrstnih predmetov mrtvaške stroke. Zaloga voščenih sveč, z
lastno tovarno. — Prodaja na debelo in na drobno.

Sprejema naročila za prirejanje pogrebov na deželo in v inozemstvo.

VODSTVO.

Slovenci! Pozor! Slovenci! Pozor!

Vse blago, ki se nahaja v moji prodajalnici

V. Dobauschek

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

proda se vsled skoraj pretekle sezone po jako znižanih cenah.

zamorete kupiti po neverjetno nizkih cenah: Obleke za moške in dečke, Jopiče,
Jope, Paletot, ranglao, Telovnike, Hlače, Oblečice, Pletenine, Spodnje hlače,
Srajce, Kape, kakor tudi vse potrebščine za moške.

Izvršujejo se naročila za obleke po meri, po JAKO NIZKIH CENAH. Govori se slovensko.

Delniška glavica:

K 10.000.000.

Telefon 19-95.

OSREDNJA BANKA ČEŠKIH HRANILNIC

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.

Vlog okoli:

K 85.000.000

Naslov za brz.: SPOROBANKA

4 1/4 % vloge na knjižice.

Menjalnica. BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Premijene vloge po 4 3/4 %

Centrala denarnih zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije

Vloge na tekoči račun do

4 1/4 %

-- JADRANSKA BANKA v TRSTU --

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUJUJE IN PRODAJA

VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

VALUTE IN DEVIZE

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila

SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

4 1/4 %

VLOGE NA KNJIŽICE.

— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —

VLOŽENI DENAR OBREŠTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. : : : :

STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI

DOKUMENTOM VKRCANJA. — — —

Uradne ure: 9 — 12., 2-30 — 5.30. — Bizojavl: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 793.

Restavracija, cene zmerne.

Trst — Grand Hôtel BALKAN — Trst

Kavarna, cene zmerne